Gemeente Steenbergen

Bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord"

Nota van uitgangspunten

Rapportnummer:	211X00311.040283_1
Datum:	19 september 2007
Contactpersoon opdrachtgever:	de heer M. de Jong
Projectteam BRO:	Marcel Volbeda, Chantal Zegers, Arjan van Dooren
Trefwoorden:	-
Beknopte inhoud:	-

BRO Boxtel
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
Boxtel
T +31 (0)411 85 04 00
F +31 (0)411 85 04 01
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**

2. WAARDEN **5**
2.1 Algemene aanpak actuele waarden (waardenkaart) 5
2.2 Landschap, natuur, abiotische en cultuurhistorie 5
2.2.1 Gebieden met actuele waarden (Waardenkaart) 5
2.2.1 Natuurontwikkeling/ecologische verbindingszones 6

3. FUNCTIES **9**
3.1 Agrarische functies 9
3.1.1 Methode en aanpak van bouwbloktoekenning 9
3.1.2 Ondergrens agrarisch bedrijf 11
3.1.3 Onderscheid grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven 12
3.1.4 Vergroting bouwblok bestaande bedrijven 12
3.2 Nieuwvestiging / verplaatsing agrarische bedrijven 15
Nieuwe agrarische bouwblokken in beginsel uitgesloten 15
3.3 Omschakeling naar andere (intensievere) bedrijfsvorm 16
3.4 Bedrijfswoning 18
3.5 Teeltondersteunende voorzieningen 18
3.6 VAB en NED beleid (Buitengebied in Ontwikkeling) 21
3.6.1 Inleiding 21
3.6.2 Beleidslijn Bebouwingsconcentraties 21
3.6.3 Beleidslijn Voormalige agrarische bedrijfslocaties in het Buitengebied 23
3.6.4 Beleidslijn Paardenhouderijen 25
3.6.5 Beleidslijn Nevenfuncties en Verbrede landbouw 26
3.7 Niet-agrarische bedrijven 28
3.7.1 Bestaande Bedrijven 28
3.7.2 Omschakeling niet-agrarische bedrijven 29
3.8 Verblijfsruimte tijdelijke medewerkers 30
3.9 Burgerwoningen 31
3.9.1 Bestaande woningen 31
3.9.2 Splitsing van voormalige boerderijen 32
3.9.3 Splitsing bedrijfswoning van bedrijfsgebouwen 32
3.9.4 Aan huis gebonden beroepen 32
3.10 Panden met cultuurhistorische waarden 33
3.11 Mantelzorg 33

3.12 Recreatie 34
3.12.1 Bestaande en nieuwe recreatiebedrijven / functies 34
3.12.2 Kleinschalig kamperen 34
3.13 Milieu 35
3.13.1 Verdroging 36
3.13.2 Vermesting 36
3.13.3 Verspreiding 36
3.13.4 Geluid 36
3.13.5 Windturbines 37
3.13.6 Antennebeleid 38
3.13.7 Biovergistingsinstallaties 39

1. INLEIDING

De gemeente Steenbergen heeft besloten om voor het buitengebied van Dinteloord een nieuw bestemmingsplan op te stellen.

Ten behoeve van het bestemmingsplan is door de gemeente aan BRO gevraagd inhoudelijke en ondersteunende werkzaamheden te verrichten. Het eerste onderdeel om te komen tot een bestemmingsplan vormt de inventarisatie van het beleid en de waarden van het gebied.
Bij het opstellen van het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" dient, naast een inventarisatie, ook een visie op diverse onderwerpen en beleidsvelden uitgewerkt te worden. Om dit te bewerkstelligen zijn alle te behandelen beleidsthema's in een discussienota opgenomen. De discussienota is vervolgens in een sessie besproken met de klankbordgroep en een afvaardiging van de gemeenteraad in de vorm van de Commissie Grondgebied- en Economische Zaken.

De resultaten van de besprekingen met de klankbordgroep en de Commissie Grondgebied- en Economische zaken zijn nu vertaald in deze nota van uitgangspunten. De opgenomen beleidskeuzen zullen vervolgens in het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" worden vertaald in een juridische regeling.

Wij vragen u als gemeenteraad om de in dit document opgenomen beleidskeuzen te onderschrijven.

In het buitengebied van Dinteloord is een grootschalige ontwikkeling in de vorm van het AFC West-Brabant (glastuinbouw en agro-industrie) in behandeling. Voor dit project wordt te zijner tijd, buiten het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" om, een eigen planprocedure opgestart. Het AFC West-Brabant maakt dan ook geen onderdeel van deze nota van uitgangspunten uit.

2. WAARDEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het te hanteren gemeentelijk beleid ten aanzien van natuur, landschappelijke, abiotische, hydrologische, cultuurhistorische en archeologische waarden van het buitengebied van Dinteloord.

2.1 Algemene aanpak actuele waarden (waardenkaart)

De bestaande natuurwaarden –zowel in natuurgebieden als in gebieden met een andere functie (meestal agrarisch gebied) – worden beschermd door deze op te nemen op een plankaart. Dit gebeurt ook met de actuele landschappelijke, abiotische en cultuurhistorische waarden. Er is een rechtstreekse koppeling tussen deze plankaarten en de voorschriften, waardoor de veiligstelling van die waarden juridisch verzekerd is. Dit gebeurt door, voor elk op de plankaart aangegeven gebied, gebruiksbepalingen (aanlegvergunningen en gebruiksverboden) van toepassing te laten zijn.

Het beleid van de provincie Noord-Brabant is vooral gericht op de bescherming en verdere ontwikkeling van natuurwaarden binnen de, door het Rijk vastgestelde, Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ook de ontwikkeling van de, door de provincie vastgestelde, Groene Hoofdstructuur (GHS), een verdere uitwerking en verfijning van de EHS, vormt een belangrijk doel.

Het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" zal in een beschermend regime gericht op een duurzame instandhouding van waarden voorzien.

2.2 Landschap, natuur, abiotische en cultuurhistorie

2.2.1 Gebieden met actuele waarden (Waardenkaart)

De provincie is niet consequent geweest in het aangeven van bestaande natuurwaarden in het Streekplan. Sommige van deze gebieden bevatten nog geen werkelijke natuurwaarden, maar omdat de provincie deze gebieden heeft aangegeven als bestaande natuur moet de gemeente deze beschermen.

De waardenkaarten bevatten onder andere actuele en bestaande natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische en abiotische waarden. De waarden volgen uit de volgende stukken:

- Streekplan Brabant in Balans, 3 december 2004, provincie Noord-Brabant + herzieningen;
- Indicatieve kaart archeologische waarden (IKAW, 2e generatie), Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RA.C.M.), www.kich.nl;
- Gebiedsplan Brabantse Delta.

De tegenhanger van de bestaande waarden zijn de te ontwikkelen waarden. Deze gronden vormen onderdeel van de provinciale GHS, Natuurgebiedsplannen, enz.. Het gaat hierbij dus om gronden die nu geen beschermingswaardige waarden bevatten en in gewoon agrarisch gebruik zijn, maar waarvoor een doelstelling is geformuleerd om daar nieuwe natuur te realiseren.

De bestaande natuurwaarden - zowel in natuurgebieden als in gebieden met een andere functie (meestal agrarisch gebied) - worden beschermd door deze op te nemen op een plankaart. Dit gebeurt ook met de actuele landschappelijke, abiotische en cultuurhistorische waarden. Er is een rechtstreekse koppeling tussen deze waarden en de voorschriften, waardoor de veiligstelling van die waarden juridisch verzekerd is.
Ten aanzien van dit onderwerp is het Streekplan voornamelijk gericht op de bescherming en verdere ontwikkeling van de natuurwaarden in de EHS. Het provinciale beleid is tevens gericht op het behoud van actuele natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op lokaal niveau moet bepaald worden welke elementen dit zijn en wat de exacte begrenzing van de elementen is.

Uit het bovenstaande kan worden afgeleid dat de waarden in een gebied een belangrijk onderdeel vormen van het toekomstige bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord".

Beleidsrichting gemeente
Voor wat betreft de waarden wordt het beleid gevolgd, zoals dat is weergegeven in het Streekplan en het Gebiedsplan Brabantse Delta. De desbetreffende waarden worden van de bij de bovengenoemde plannen behorende kaarten overgenomen.
Deze (en bestaande) waarden worden positief bestemd en beschermd (aanlegvergunningenstelsel en/of gebruiksverboden). Voor de nog te realiseren natuurwaarden wordt een wijzigingsprocedure in het bestemmingsplan opgenomen.

2.2.1 Natuurontwikkeling/ecologische verbindingszones

Uit het Streekplan blijkt dat, met betrekking tot natuurwaarden, niet kan worden volstaan met verhoogde beheersinspanningen en bescherming van resterende natuurgebieden. Het herstel van ecologische verbanden is noodzakelijk. Tussen de verschillende natuurkerngebieden dienen ecologische verbindingszones te worden

ingericht. Samen met de natuurkerngebieden, de natuurontwikkelingsgebieden en de multifunctionele bossen vormen zij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Naast de natuurontwikkelingsgebieden van de EHS kent het Streekplan ook gebieden bedoeld voor natuurontwikkeling. Het Streekplan kent natuurontwikkelingsgebieden als onderdeel van de GHS-landbouw, ecologische verbindingszones en Robuuste verbindingen.
Ecologische verbindingszones zijn veelal langgerekte landschapselementen langs dijken, waterlopen, wegen, spoor- en vaarwegen, waardoor natuurgebieden met elkaar verbonden kunnen worden. Ecologische verbindingszones kunnen ook bestaan uit een reeks van kleine landschapselementen zoals bosjes, struwelen, houtsingels, ruigten, poelen of moerasjes. Zij moeten zodanig zijn of kunnen worden ingericht, dat planten- of diersoorten zich van het ene naar het andere natuurgebied kunnen verplaatsen. De breedte en de inrichting van de ecologische verbindingszones zijn afhankelijk van de natuurfunctie die zij moeten vervullen.
De provincie streeft ernaar de ecologische verbindingszones een gemiddelde breedte van 25 meter te geven en ze te combineren met een reeks van kleine landschapselementen (stapstenen).
Voor de gemeente Steenbergen is ook één Robuuste verbinding van belang. Robuuste verbindingen zijn volgens de rijksnota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' (juli 2000) en de 'Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening 2000/2020' bedoeld om grote eenheden natuur met elkaar te verbinden en deze eenheden zelf te vergroten. De robuuste verbindingen zijn – na de concrete begrenzing – onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), maar zij hebben meer dan alleen een ecologische functie. Zij moeten ook bijdragen aan de versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische identiteit, meer natuur bij de stad, een duurzaam waterbeheer en betere recreatiemogelijkheden.
De voor Steenbergen van belang zijnde verbinding is een verbinding langs de rivieren en de Nederlandse Delta. Voor Brabant is vooral de Biesbosch en het Hollands Diep van belang. Voor deze verbinding zijn geen extra hectaren voorzien ten opzichte van eerdere plannen.

Het natuurontwikkelingsgebied, zoals dit onderdeel uitmaakt van de GHS-landbouw, bestaat uit landbouwgronden (vooral in beekdalen en uiterwaarden), die bijzonder geschikt zijn voor het ontwikkelen van nieuwe natuur. In de natuurontwikkelingsgebieden gaat het erom dat ruimtelijke ingrepen achterwege blijven, die natuurontwikkeling in de nabije of verdere toekomst kunnen frustreren.
De in het kader van de Ecologische Hoofd-Structuur (EHS) als natuurontwikkelingsgebied begrensde gronden zijn in het Streekplan opgenomen als natuurparel of als overig bos- en natuurgebied. In het Streekplan zijn als natuurontwikkelingsgebied aangeduid de al in het 'Streekplan Noord-Brabant' (1992) als zodanig opgenomen gronden, voor zover ze buiten de EHS liggen en voor zover ze niet als leefgebied

kwetsbare soorten, leefgebied struweelvogels of leefgebied dassen zijn gekwalificeerd.

Beleidsrichting gemeente

Er wordt een algemene beleidslijn gehanteerd, waarmee een bestemming slechts kan worden gewijzigd, indien een natuurbeschermende organisatie gronden in eigendom en beheer heeft en/of indien er reeds natuur is gerealiseerd. Bovendien wordt er voor dit onderwerp zowel het beleid uit het Streekplan als het Gebiedsplan gevolgd. Tevens worden er in het bestemmingsplan voorschriften opgenomen om de bescherming van natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones te waarborgen.

3. FUNCTIES

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het te hanteren gemeentelijk beleid ten aanzien van bouwen, functieveranderingen en uitbreiden van de verschillende functies in het buitengebied van Dinteloord.

De gemeente Steenbergen is gelegen in het plangebied van het Gebiedsplan Brabantse Delta. Gemeenten dienen hun bestemmingsplannen voor het buitengebied in overeenstemming met gebiedsplan te brengen.

3.1 Agrarische functies

De mogelijkheden voor landbouwbedrijven worden bepaald door het Streekplan 'Brabant in Balans'. Dit is het primaire toetsingskader voor het beoordelen van de toelaatbaarheid van ontwikkelingen bij agrarische bedrijven.

3.1.1 Methode en aanpak van bouwbloktoekenning

De tendens van steeds verdergaande ontwikkelingen, schaalvergroting en intensivering in de landbouw blijkt vaak te leiden tot de wens of noodzaak voor nieuwe en grotere bedrijfsgebouwen.
In het kader van het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" moet een afweging worden gemaakt tussen enerzijds de ontwikkelingsbehoefte van de bedrijven en anderzijds de gevolgen van verstening. Indien aan de landbouwsector de ruimte wordt geboden is vervolgens de manier waarop die groei plaatsvindt van belang. Krijgen alle bedrijven dezelfde ontwikkelingsmogelijkheden of worden de bedrijven afzonderlijk beoordeeld?

Bouwvlak toekenning volgens het vigerende bestemmingsplan
Voor de bestemmingsregeling van het agrarische gebied is gebruik gemaakt van de herziene nota Inrichting bestemmingsplannen Buitengebied (uitgave maart 1985), voor zover van toepassing op de specifieke omstandigheden van het gebied.
Op grond van de genoemde nota is gekozen voor de bouwblokmethode. De bebouwing is geconcentreerd binnen een op de kaart aangegeven gebied met een oppervlakte van maximaal 1,5 hectare en een breedte van minimaal 60 meter. Buiten het bouwblok zijn alleen na vrijstelling hulpgebouwen toegestaan met een oppervlakte van maximaal 150 m^2 en een nokhoogte van ten hoogste 6 meter.

Vanwege de aanwezige natuurwaarden, landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden is een beperking gemaakt ten aanzien van de bedrijfsvoering van niet-grondgebonden agrarische bedrijven.
Voor de glastuinbouwbedrijven is een aparte regeling getroffen. Tot 500 m^2, zijn op ieder bouwblok kassen toegestaan. Na vrijstelling mogen eventueel kassen worden gebouwd tot een oppervlakte van 1.000 m^2. Een vrijstellingsaanvraag dient getoetst te worden aan de waarden van het gebied.
Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen is in het gehele gebied uitgesloten.
Grenzend aan de Barend en de Potmarkreek zijn in een strook van 200 meter alle gebouwen uitgesloten. Deze maatregel is genomen ter bescherming van het natuurgebied. Er ontstaat op deze wijze een bufferzone tussen het eigenlijke natuurgebied en het agrarisch gebied. In deze strook is alle nieuwvestiging uitgesloten vanwege de waarden die het gebied heeft en om tevens een bufferzone tot het natuurgebied te handhaven.

Provinciaal beleid bouwvlak toekenning
Het overgrote deel van het buitengebied van Dinteloord is gelegen in de AHS subzone overig. In de AHS-landbouw is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf uitsluitend toegestaan voor intensieve veehouderijbedrijven in een veeverdichtingsgebied en op duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij, Glastuinbouwbedrijven mogen nieuw gevestigd worden in de vestigingsgebieden glastuinbouw. Grondgebonden veehouderijen in West-Brabant zijn mogelijk indien dat noodzakelijk is voor de verplaatsing van een grondgebonden veehouderij uit Midden- en Oost-Brabant. Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in kernrandzones en binnen een afstand van 250 meter tot zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden is echter uitgesloten.

Binnen een agrarisch of een niet-agrarisch bouwblok is in de AHS-landbouw in beginsel de omschakeling naar elke agrarische bedrijfsvorm toegestaan. Omschakeling naar intensieve veehouderijen is echter alleen mogelijk in landbouwontwikkelingsgebieden met accent intensieve veehouderij, in veeverdichtingsgebieden of op duurzame locaties of projectlocaties voor intensieve veehouderij. Deze gebieden en locaties worden aangewezen in het kader van het project *'Revitalisering Landelijk Gebied'*. Omschakeling naar een intensieve veehouderij in kernrandzones en binnen een afstand van 250 meter tot zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden is echter uitgesloten. Omschakeling naar een glastuinbouwbedrijf is alleen mogelijk in een vestigingsgebied voor de glastuinbouw.

Algemeen
In bestemmingsplannen worden agrarische bedrijven doorgaans als zodanig aangeduid of positief bestemd door middel van een 'agrarisch bouwblok'. Binnen de aangegeven ruimte is het toegestaan om te bouwen ten behoeve van het agrarische bedrijf. Het doel van deze bouwbloktoekenning is tweeledig:

1. bereiken dat bebouwing zoveel mogelijk geconcentreerd wordt in het buitengebied, zodat dus niet her en der verspreid nieuwe bedrijfsgebouwen ontstaan;
2. voorkómen dat er onnodig veel bebouwing staat. De hoeveelheid bebouwing wordt immers aan een maximum gekoppeld. Daarmee wordt gestimuleerd dat bij nieuwbouw de oude gebouwen worden gesloopt.

Beleidsrichting gemeente
De bestaande agrarische bouwblokken worden in het toekomstige bestemmingsplan opgenomen. De gemeente heeft een enquête naar de in het buitengebied aanwezige agrarische bedrijven gestuurd. Mocht blijken dat bouwblokken als gevolg van het provinciale beleid aangepast dienen te worden, dan wordt er zorgvuldig met de desbetreffende bedrijven gecommuniceerd. Bouwblokken worden slechts verkleind, indien dit noodzakelijk is.

3.1.2 Ondergrens agrarisch bedrijf

De economische omvang van een agrarisch bedrijf wordt uitgedrukt in het aantal Nederlandse Grootte-eenheden (Nge). Een Nge is een economische maatstaf, waarin de omvang van een agrarisch bedrijf en de afzonderlijke productierichtingen binnen een bedrijf worden uitgedrukt. Een Nge is gebaseerd op de saldi per dier of per hectare gewas. Daartoe worden bruto standaard saldi (bss) berekend als het verschil tussen de opbrengsten en bepaalde specifieke kosten, in een gemiddeld jaar onder normale omstandigheden. De bss worden uitgedrukt in Ecu (Europese rekeneenheid).

Een agrarisch bedrijf wordt overigens omschreven als een bedrijf, dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren. Hieronder valt bijvoorbeeld ook een palingkwekerij.

Voorafgaand aan de bouwbloktoekenning dient de ondergrens, uitgedrukt in Nge, van een agrarisch bedrijf te worden bepaald. De exploitatie dient bedrijfsmatig te zijn en duidelijk verder te gaan dan uitsluitend hobbymatige activiteiten. Daarvan kan worden gesproken als aan de agrarische activiteiten een deelinkomen kan worden ontleend.

Als ondergrens wordt de vaak gehanteerde en algemeen aanvaarde ondergrens van 12 Nge aangehouden. Wanneer niet wordt voldaan aan de ondergrens, dan zal het 'bedrijf' (in principe) als burgerwoning (moeten) worden bestemd.

Beleidsrichting gemeente
De gemeente zal geen ondergrens gekoppeld aan Nge hanteren. Indien er enkel sprake is van hobbymatig handelen op een agrarisch bouwblok, dan zal de bestem-

ming aangepast dienen te worden. Anders blijft de bestemming agrarisch bouwblok bestaan.

3.1.3 Onderscheid grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven

Bij grondgebonden bedrijven is 2/3 of meer van het totale aantal Nge afkomstig uit een bedrijfstak, waarbij de grond als productiemiddel essentieel is. Hiertoe behoren onder meer de volgende bedrijfstakken: melkkoeien, zoogkoeien, akkerbouw, vollegrondstuinbouw, boomkwekerijen fruitteelt en sierteelt.

Onder een niet-grondgebonden bedrijf wordt verstaan:
- agrarische bedrijven waarvan de productie geheel of overwegend plaatsvindt in gebouwen;
- agrarische bedrijven waarvan de productie grotendeels onafhankelijk is van het voortbrengingsvermogen van de grond.

Enkele voorbeelden van niet-grondgebonden bedrijven zijn: kalvermesterijen, fok- en mestvarkenshouderijen, pluimveehouderijen, nertsenfokkerijen, glastuinbouwbedrijven en champignonkwekerijen.

De ruimtelijke impact van de grondgebonden en de niet-grondgebonden bedrijven is 'in het veld' duidelijk verschillend.

Beleidsrichting gemeente
De gemeente zal de terminologie van het Streekplan en het Gebiedsplan volgen. Dit betekent dat er een onderscheid wordt gemaakt in:
- grondgebonden bedrijven
- niet-grondgebonden bedrijven
- intensieve veehouderijbedrijven
- glastuinbouw

3.1.4 Vergroting bouwblok bestaande bedrijven

Bouwblokken moeten in beginsel voldoende ruimte bieden aan een bedrijf om de komende jaren vooruit te kunnen. Bij het toekennen van bouwblokken wordt daarmee rekening gehouden. Soms blijkt er tijdens de planperiode echter toch behoefte te zijn om de bouwblokken te vergroten.
De aanleiding om het bouwblok aan te passen of uit te breiden is doorgaans terug te voeren tot een beperkt aantal redenen:
- als gevolg van heel specifieke ontwikkelingen -die vooraf niet waren voorzien- is een (kleine) correctie van de vorm en/of grootte van het bouwblok nodig (bijvoorbeeld voor de realisatie van een mestsilo);
- omdat het bedrijf omschakelt naar een andere bedrijfstak zijn er substantieel meer (en/of andersoortige) bedrijfsgebouwen nodig;

- omdat het soort bedrijf niet past of niet gewenst is in een bepaald gebied heeft het zeer beperkte bouwmogelijkheden gekregen. Voor het voortbestaan van het bedrijf is uitbreiding echter noodzakelijk;
- het bedrijf groeit sterker dan eerst werd verwacht, bijvoorbeeld omdat het door de oprichting van een maatschap doorgroeit van een éénmans- naar een tweemansbedrijf;
- een nevenbedrijf, dat een klein bouwblok toegekend had gekregen, wil doorgroeien naar een hoofdberoepsbedrijf;
- op de locatie van een voormalig, afbouwend agrarisch bedrijf dat om die reden een klein bouwblok toegewezen had gekregen, vestigt zich een ander (nieuw) bedrijf.

Bij het vergroten van bouwblokken wordt rekening gehouden met het beleid uit het Streekplan "Brabant in Balans". Bij het toekennen van bouwblokken geldt onder meer als uitgangspunt dat de continuïteit van reële en volwaardige bedrijven gedurende de planperiode moet zijn veiliggesteld. Niettemin kan het voor sommige bedrijven noodzakelijk zijn om gedurende de planperiode hun bouwblok te vergroten. Een wijzigingsbevoegdheid is hiervoor een geschikt middel. In de criteria voor de wijziging zullen de aanwezige waarden een rol spelen. Ook wordt de maximale oppervlakte van het bouwblok vooraf bepaald. Uitbreidingsmogelijkheden zijn afhankelijk van de ligging van initiatieflocaties. Toetsing van initiatieven vindt plaats aan de waarden. Ingrijpende uitbreidingen zijn enkel mogelijk via een wijzigingsbesluit. Bij deze besluiten vindt toetsing plaats aan zowel de huidige waarden als aan de potentiële waarden. De volgende voorwaarden gelden volgens het provinciale beleid bij uitbreiding:

- agrarische bouwblokken in de GHS-natuur, de subzones natuurparel en overig bos- en natuurgebied mogen niet worden uitgebreid;
- in en nabij ecologische verbindingszone mogen bouwblokken worden uitgebreid, mits het functioneren van de ecologische verbindingszone niet wordt belemmerd;
- grondgebonden agrarische bedrijven in de GHS-landbouw en de AHS-landschap mogen hun bouwblok uitbreiden met 15%, of tot een omvang van 1,5 hectare als het bouwblok na toepassing van dit uitbreidingspercentage kleiner zou zijn;
- intensieve veehouderijen mogen in GHS-landbouw en de AHS-landschap eenmalig hun bouwblok uitbreiden, uitsluitend als dit noodzakelijk is vanwege de eisen van dierenwelzijn. Intensieve veehouderijen die gelegen zijn in "leefgebied weidevogels" mogen hun bouwblok uitbreiden tot maximaal 2,5 hectare;
- in de AHS-landbouw is het uitgangspunt dat agrarische bouwblokken mogen worden uitgebreid, tenzij overwegende bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard zich daartegen verzetten;

- uitbreiding van bouwblokken voor de intensieve veehouderij in de AHS-landbouw is toegestaan. In ieder individueel geval wordt beoordeeld welke uitbreiding is toegestaan;
- uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderijen in kernrandzones is uitgesloten. Uitbreiding van bouwblokken voor intensieve veehouderijen binnen een afstand van 250 meter tot zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden is slechts eenmalig toegestaan, uitsluitend als dit noodzakelijk is vanwege de eisen van dierenwelzijn.

Het plangebied is grotendeels toegedeeld aan de AHS-landbouw. De beperkingen voortvloeiend uit de overige gebieden zullen formeel niet of nauwelijks van toepassing zijn. In het Gebiedsplan Brabantse Delta wordt hierop aangesloten.

Beleidsrichting gemeente

- *Intensieve veehouderijen:*
  Geen nieuwvestiging van intensieve veehouderijen toestaan. Het uitbreiden van de bestaande IVH-bedrijven zoveel als juridisch mogelijk beperken, tenzij er enkel sprake is van het uitbreiden in het kader van dierenwelzijn. De gemeente wil aan IVH-bedrijven een specifieke bestemming toekennen. In het vigerende bestemmingsplan is de mogelijkheid tot het oprichten van een intensieve neventak bij een agrarisch bedrijf nog mogelijk. Deze mogelijkheid wordt in het nieuwe plan niet opgenomen. Ten slotte moet bij een bestaand IVH-bedrijf ruimte voor het bouwen van een bedrijfswoning worden geboden, indien er nog geen woning aanwezig is.
- *Andere agrarische bedrijven:*
  Op grond van de vigerende bestemmingsplannen voor het buitengebied kan een agrarisch bouwblok worden vergroot tot maximaal 1,5 ha. Vormverandering is eveneens mogelijk. Afhankelijk van de aard van het bedrijf dient de uitbreiding noodzakelijk in verband met de continuïteit van het bedrijf of noodzakelijk in verband met de agrarische bedrijfsvoering te zijn. Er dient eveneens rekening te worden gehouden met aanwezige waarden en kwaliteiten van het desbetreffende gebied. Gezien het Streekplan wordt het buitengebied van de gemeente Steenbergen grotendeels aangeduid als AHS-landbouw. In de AHS-landbouw is het uitgangspunt dat agrarische bouwblokken mogen worden uitgebreid, tenzij overwegende bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard zich daartegen verzetten. Er wordt geen specifieke maximum oppervlaktemaat gehanteerd. In de praktijk is gebleken dat de maximale oppervlaktemaat van 1,5 ha uit de vigerende bestemmingsplannen voor praktisch alle bedrijven voldoende is. Voor individuele bedrijven die hun bouwblok tot boven deze maat willen vergroten kan, indien een dergelijke uitbreiding aanvaardbaar wordt geacht, buiten het bestemmingsplan om maatwerk worden geleverd.

3.2 Nieuwvestiging / verplaatsing agrarische bedrijven

Vanuit agrarische bedrijven komt af en toe de vraag voor een nieuw bouwblok. Soms gaat het om de verplaatsing van een bedrijf, dat op de huidige locatie niet goed uit de voeten kan. De reden hiervoor is meestal het gebrek aan ruimte. Dat kan fysieke ruimte zijn, maar ook ruimte in milieuhygiënisch opzicht. Om bedrijfseconomische redenen wil men dan graag verhuizen. Het kan ook gaan om een min of meer 'gedwongen' verplaatsing, bijvoorbeeld vanwege stadsuitbreiding, de aanleg van infrastructuur of de realisering van de ecologische hoofdstructuur. Uiteraard kan het ook voorkomen dat iemand een geheel nieuw agrarisch bedrijf wil stichten.

In de GHS-natuur, de GHS-landbouw en de AHS-landschap is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf uitgesloten.
Het grootste deel van het plangebied is gelegen binnen de zone AHS-landbouw (overig).
In de AHS-landbouw is nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf uitsluitend toegestaan voor intensieve veehouderijbedrijven in een veeverdichtingsgebied en op duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij, voor glastuinbouwbedrijven in de vestigingsgebieden glastuinbouw, en voor grondgebonden veehouderijen in West-Brabant, als dat noodzakelijk is voor de verplaatsing van een grondgebonden veehouderij uit Midden- en Oost-Brabant. Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij in kernrandzones en binnen een afstand van 250 meter tot zeer kwetsbare bos- en natuurgebieden is echter uitgesloten.

Nieuwe agrarische bouwblokken in beginsel uitgesloten
Overal in de provincie komen (voormalige) agrarische bouwblokken voor. Op veel van die locaties is het bijbehorende agrarisch bedrijf gestaakt, of staat men op het punt om dat te doen. In de behoefte aan locaties voor nieuwe of te verplaatsen bedrijven kan worden voorzien door gebruik te maken van deze (voormalige) agrarische bouwblokken. Nieuwe agrarische bouwblokken zijn dan ook niet meer van deze tijd. Het kan echter zo zijn dat er onvoldoende geschikte bouwblokken vrijkomen voor de opvang van intensieve veehouderijen of grondgebonden veehouderijen die moeten worden verplaatst uit kwetsbare gebieden of vanwege stedelijke uitbreidingen. Dan kan nieuwvestiging in veeverdichtingsgebieden of duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij aan de orde zijn of verplaatsing van een grondgebonden veehouderij uit Midden- en Oost-Brabant naar een nieuw bouwblok in West-Brabant.

Beleidsmatig kan het onderscheid tussen nieuwvestiging en verplaatsing heel belangrijk zijn. Echter, in de juridische regeling van een bestemmingsplan kan geen onderscheid worden gemaakt tussen deze twee aanleidingen voor een nieuw bouwblok. Op grond van het provinciale beleid wordt verplaatsing als nieuwvestiging gezien.

Volgens het bestemmingsplan is het (ruimtelijk gezien) altijd mogelijk om een bedrijf te verplaatsen naar of te vestigen op een locatie waar reeds een agrarische bouwbestemming op rust. In de praktijk komt dit voor bij een agrariër die is gestopt en vervolgens zijn bedrijf te koop aanbiedt. Los van de bestemming spelen natuurlijk de aanvraag voor een milieuvergunning en eventuele locatiegebonden productierechten.
De verwachting is dat in de komende jaren veel agrarische bedrijven worden beëindigd. Er komen zo in beginsel agrarische bedrijfslocaties vrij die opnieuw gebruikt kunnen worden. Het is voor een agrariër echter vaak eenvoudiger en goedkoper om op een nieuwe, lege plek 'met een schone lei' te beginnen dan dat hij op een bestaande locatie eerst gebouwen moet slopen of renoveren.

Het Gebiedsplan Brabantse Delta doet geen uitspraken over nieuwvestigingsmogelijkheden voor grondgebonden bedrijven. Nieuwe glastuinbouwbedrijven worden alleen toegestaan op daarvoor aangewezen gebieden. Dergelijke gebieden komen niet voor in het plangebied van het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord". Voor intensieve veehouderijen geldt dat men wel wil meewerken aan het opvangen van bedrijven uit extensiveringsgebieden maar uitsluitend op bestaande bouwblokken. Volledige nieuwvestiging wordt uitgesloten.

Beleidsrichting gemeente
Op hoofdlijnen wordt het provinciale beleid gevolgd.
Het creëren van nieuwe agrarische bouwblokken is in beginsel uitgesloten. Alleen voor bestaande gemeentelijke knelgevallen (als het gevolg van infrastructurele aanpassingen en natuurbescherming) wordt het wenselijk geacht om buitenplans voor deze bedrijven een oplossing te zoeken. Voor overige gevallen wordt geen medewerking aan nieuwvestiging / verplaatsing verleend. Bovendien worden er geen duurzame locatie(s) voor IVH-bedrijven in het bestemmingsplan opgenomen.

3.3 Omschakeling naar andere (intensievere) bedrijfsvorm

Voor een gezonde economische ontwikkeling heeft de landbouw behoefte aan groei van de productie. De landbouw is daarmee niet anders dan andere bedrijfstakken. Hèt productiemiddel in de landbouw -de grond- is echter beperkt aanwezig. De landbouw is daardoor in de loop der jaren steeds intensiever gaan werken en heeft een steeds hogere productie per hectare bereikt.

Die intensivering doet zich vooral voor bij bedrijven met een beperkte oppervlakte. Een groot deel van die bedrijven heeft zich toegelegd op de intensieve veehouderij (varkens, kippen, vleeskalveren, enz.). Anderzijds gebeurt het ook bij de plantaardige teelten, zoals: de akkerbouw, de tuinbouw en de blijvende teelt in de vorm van boomkwekerijen en fruitteelt. Die plantaardige teelten werden in de afgelopen

jaren steeds meer geliefd. Er zijn weinig problemen met milieuvergunningen, terwijl uitbreiding in de veehouderijsector steeds moeilijker werd.

Daarnaast zijn er bedrijven die, om voldoende productie te halen van een klein areaal, zich toeleggen op de boomteelt. Een boomkwekerij heeft maar een beperkte oppervlakte nodig om volwaardig te zijn. Ook hier wordt steeds meer gebruik gemaakt van hulpmiddelen, zoals tafels en containers.

Samengevat zijn er twee vormen van omschakeling te onderscheiden:
- de gebouwgebonden intensivering (te regelen via de bouwvoorschriften);
- de grondgebonden intensivering, welke herkenbaar is bij de plantaardige teelten door de omschakeling naar boom- of fruitteelt (te regelen via het aanlegvergunningenstelsel).

Bij het al dan niet toelaten van intensivering van agrarische productietakken is het blijvende of tijdelijke karakter van de gevolgen verbonden aan de desbetreffende intensivering van belang. Intensivering in gebouwen heeft een permanent karakter. Een intensivering van het grondgebruik kan gevolgen hebben voor de natuurlijke, landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden. Daarnaast heeft een intensiever gebruik meestal tot gevolg dat de belasting op het milieu toeneemt.

Het provinciale beleid, dat gericht is op concentratie van de glastuinbouw in speciaal daarvoor aangewezen ontwikkelingsgebieden, heeft tot gevolg dat voor het gehele plangebied geldt dat omschakeling naar glastuinbouw is uitgesloten.

Het Gebiedsplan Brabantse Delta doet geen specifieke uitspraken in dit kader. Gezien de uitspraken over nieuwvestiging van intensieve veehouderijen lijkt ook omschakelen van een grondgebonden activiteit naar een intensieve veehouderij ongewenst.

Beleidsrichting gemeente
Omschakeling naar een intensievere vorm wordt niet toegestaan. Dus geen omschakeling van:
1. een grondgebonden agrarisch bedrijf naar een IVH-bedrijf of een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf;
2. niet-grondgebonden agrarisch bedrijf naar een IVH-bedrijf.

De omschakeling naar een minder intensieve vorm wordt wel aanvaardbaar geacht.

3.4 Bedrijfswoning

Bij veel agrarische bedrijven is er een wens tot de bouw van een tweede bedrijfswoning. In enkele gevallen is er nog geen bedrijfswoning aanwezig en is er een behoefte om er één te realiseren. De provincie gaat ervan uit dat verstening van het buitengebied zoveel als mogelijk voorkomen moet worden. Daarnaast is het tegenwoordig steeds minder noodzakelijk dat er (twee) medewerkers bij het bedrijf wonen.

Beleidsrichting gemeente:
Bestaande (vergunde woningen) worden positief bestemd. Nieuwe woningen kunnen gezien het provinciale beleid alleen worden toegevoegd als er gezien de bedrijfsvoering een specifieke noodzaak bestaat. Ten aanzien van het onderwerp bedrijfswoningen wordt het provinciale beleid gevolgd.

3.5 Teeltondersteunende voorzieningen

In het verlengde van de omschakeling ligt de intensivering in de plantaardige sector. Het gebruik van de 'bedekte teelt' komt op, zoals bodembedekkende afdekfolies en plastic tunnels, met als uiterste de glastuinbouw. De voordelen van dergelijke ondersteunende voorzieningen in de tuinbouw zijn meerledig:

- het teeltseizoen kan ermee worden verlengd, wat bedrijfseconomische voordelen voor het bedrijf heeft;
- in samenhang hiermee is er sprake van een meer gelijkmatige arbeidsverdeling op het bedrijf;
- het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen kan worden teruggedrongen.

Het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen heeft vooral gevolgen voor het landschapsbeeld en voor (perceelsgebonden) natuurwaarden. Voor het landschapsbeeld heeft het gebruik echter geen blijvend effect. Zodra het plastic is weggehaald is het oorspronkelijke beeld weer terug. Het gebruik vindt echter wel plaats in hetzelfde seizoen (voorjaar/zomer) als ook anderen (recreanten en inwoners) van het gebied 'genieten'.
Op agrarische percelen, die tevens een natuurwaarde hebben, kan tijdelijk gebruik wel een blijvende schade tot gevolg hebben. Het is mogelijk dat de natuurwaarden direct worden aangetast en op den duur helemaal verdwijnen. Teeltondersteunende voorzieningen kunnen bijvoorbeeld barrières vormen voor kleine dieren en indien ze de bodem afsluiten worden veel dieren gehinderd bij het foerageren. Voor dieren die in de bodem leven en voor planten die ter plaatse groeien, raakt de bodem ongeschikt.

Bij intensivering van de plantaardige teelt bestaat bovendien het gevaar van een geleidelijke doorgroei van tijdelijke voorzieningen naar een ondersteunende kas die langzaam doorgroeit naar een volwaardige kas en van meerdere volwaardige kassen naar een glastuinbouwbedrijf.

Bij de teeltondersteunende voorzieningen kan onderscheid worden gemaakt in vijf categorieën naar hoogte en mate van tijdelijkheid:

- lage tijdelijke voorzieningen (insectengaas kwekerijen, afdekfolies, acryldoek, vlakveldfolie, zwart/zwart-wit folie, lage tunnels [<50 cm]);
- lage voorzieningen met een meer permanent karakter (containervelden van beton en containervelden van omkeerbare voorzieningen);
- hoge voorzieningen met een tijdelijk karakter (menstoegankelijke wandelkappen (>2 tot 2,5 m), schaduwhallen en hagelnetten fruitteelt);
- hoge voorzieningen met een permanent karakter (bakken in stellingen [ooghoogte], regenkappen over stellingen, ondersteunende kassen en kappen/ tunnels);
- overige voorzieningen (vraatnetten, hekken rond boomteelt en windsingels van bomen).

De provinciale regeling voor teeltondersteunende voorzieningen geeft kaders voor de mogelijkheden. Dit betekent dat ten aanzien van teeltondersteunende voorzieningen een terughoudend beleid gevoerd wordt, afgestemd op de in het gebied aanwezige waarden.

- Tijdelijke lage voorzieningen kunnen in de AHS-landbouw rechtstreeks worden aangelegd buiten het bouwblok, met een duur van maximaal zes, zeven of acht maanden (afhankelijk van de teelt). In AHS-landschap zijn zij buiten het bouwblok onder voorwaarden toegestaan. In GHS-landbouw en GHS-natuur mogen deze voorzieningen in principe niet worden uitgebreid of aangelegd.
- Het gebruik van lage ondersteunende voorzieningen met een meer permanent karakter, zoals containervelden, worden toegestaan binnen het agrarisch bouwblok. Ook deze voorzieningen zijn buiten het bouwblok mogelijk onder voorwaarden, met dien verstande dat zij binnen de GHS niet zijn toegestaan.
- Het aanbrengen van tijdelijke hoge teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan in agrararisch gebied al/dan niet met meerwaarde. Uitgezonderd zijn wandelkappen welke in principe uitsluitend binnen het bouwvlak opgericht mogen worden. Uitsluitend indien het noodzakelijk is vanwege de vruchtwisselingseis mogen wandelkappen aansluitend aan het bouwvlak gerealiseerd worden. Hiervoor geldt een maximale maat van 1 ha op agrarische gronden met meerwaarde en 2 ha op agrarische gronden zonder meerwaarde.
- Hoge ondersteunende voorzieningen met een permanent karakter, zoals kassen, zijn alleen binnen het bouwblok toegestaan. Deze voorzieningen zijn bij recht tot 1000 m² toegestaan en via vrijstelling is uitbreiding mogelijk tot 2500 m².

- De overige ondersteunende voorzieningen zijn buiten het bouwblok in AHS-landbouw, AHS-landschap en GHS-landbouw toegestaan. Binnen de GHS-natuur zijn deze voorzieningen niet toegestaan in de natuurparels. In de overige gebieden binnen de GHS-natuur zijn zij onder voorwaarden toegestaan bij bestaande bedrijven.

Indien in het bovenstaande is aangegeven dat teeltondersteunende voorzieningen "onder voorwaarden" zijn toegestaan, dan dienen de volgende algemene criteria bij de afweging betrokken te worden:

1. Economisch belang. Een gezonde bedrijfsontwikkeling is van belang en daar kunnen teeltondersteunende voorzieningen bijhoren.
2. Landschap. Landschappelijke-, aardkundige en cultuurhistorische waarden mogen door gebruik van teeltondersteunende voorzieningen niet geschaad worden. Aandacht moet er ook zijn voor de landschappelijke inpassing van teeltondersteunende voorzieningen.
3. Natuur. Natuurwaarden mogen door gebruik van teeltondersteunende voorzieningen niet geschaad worden.
4. Tijdsduur van toepassing. Afhankelijk van specifiek landschappelijke waarden kunnen teeltondersteunende voorzieningen inbreuk maken op de beleving van het landschap. Zeker als het gaat om langdurige en vaak terugkerende voorzieningen worden esthetische gevolgen voor het landschap zwaarder meegewogen.
5. Milieu en water. Positieve effecten (bodembescherming, terugdringen van onkruidbestrijding, effectief omgaan met water) en negatieve effecten (meer emissies, meer wateronttrekking, minder inzijging) van teeltondersteunende voorzieningen op milieu en water worden betrokken bij de belangenafweging.
6. Arbeidsomstandigheden. Indien gebruik van teeltondersteunende voorzieningen van belang is om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, dan dient dit als criterium bij de afweging mee genomen te worden.
7. Calamiteitenregelingen. Wanneer er sprake is van calamiteiten dan is tijdelijk gebruik van teeltondersteunende voorzieningen toegestaan.

Beleidsrichting gemeente:

Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen.

3.6 VAB en NED beleid (Buitengebied in Ontwikkeling)

Algemeen: voor Buitengebied In Ontwikkeling (BIO) wordt een aparte beleidsnotitie worden opgesteld.

3.6.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt de problematiek van de Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen (VAB) en het vestigen van Nieuwe Economische Dragers (NED) behandeld. Hierbij is een duidelijke koppeling met de provinciale nota 'Buitengebied in Ontwikkeling' aanwezig. Deze nota bekijkt de onderstaande vier separate beleidslijnen en voegt ze samen in één beleidsdocument:

- Beleidslijn Bebouwingsconcentraties;
- Beleidslijn Voormalige agrarische bedrijfslocaties in het Buitengebied;
- Beleidslijn Paardenhouderijen;
- Beleidslijn Nevenfuncties en Verbrede landbouw.

Belangrijke doelstelling van het provinciale beleid is dat de ruimtelijke kwaliteit[1] wordt behouden en waar mogelijk versterkt. Dit kan door het stimuleren van economische functies op het platteland, die tevens zorgen voor een duurzaam beheer en behoud van gebiedseigen kwaliteiten die passen bij de functies (landbouw, natuur, landschap en recreatie) van het landelijke gebied.

3.6.2 Beleidslijn Bebouwingsconcentraties

In deze beleidslijn wordt aangegeven wat verstaan wordt onder het begrip bebouwingsconcentraties en op welke wijze deze kunnen worden gebruikt. De provincie formuleert het als volgt:
"In bebouwingsconcentraties, waaronder kernrandzones, is hergebruik van voormalige agrarische bedrijfslocaties voor niet-agrarische functies alsmede (beperkte) toevoeging van nieuw bouwvolume mogelijk, indien dit past dan wel (in)direct bijdraagt aan leidende principes van het Streekplan 2002 en de doelstellingen van de revitalisering van het landelijk gebied en/of de leefbaarheid van het platteland. Belangrijke randvoorwaarde voor de verruimde mogelijkheden is een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in brede zin.
Voor de toepassing van dit beleid, is het noodzakelijk dat de gemeente vooraf een integrale visie voor het gebied met zijn omgeving opstelt, voorzien van een gedegen ruimtelijke onderbouwing, en waarin wordt aangegeven hoe een verbetering van de kwaliteit van de omgeving zal worden bereikt."

[1] Het kwaliteitsbegrip omvat daarbij economie, ecologie en esthetiek en de sociaal culturele aspecten in samenhang. Behoud en ontwikkeling betekent volgens het Streekplan dat gewerkt wordt aan versterking van de waarde op alle drie de assen van de TELOS-driehoek.

De definitie van bebouwingsconcentratie is verruimd ten opzichte van het beleid zoals neergelegd in het Streekplan Brabant in Balans 2002'. Ook de (her)gebruiksmogelijkheden zijn significant verruimd. Voorwaarde is wel dat de gemeente een duidelijke visie ontwikkeld voor deze concentraties. Het gaat hierbij om een gecombineerd beeld van de functionele aard, de ruimtelijke structuur en de kwaliteit van een bebouwingsconcentratie.

De gemeentelijk visie op de bebouwingsconcentratie moet inzicht geven in de volgende aspecten[2]:

1. een beschrijving van het gebied (gebiedsprofiel): geeft inzage in de aanwezige ruimtelijke situatie, de omgeving en de aanwezige problemen; analyseert varianten voor een duurzame ontwikkelingsstrategie door de toepassing van rood-voor-groen. Hierbij worden ook de natuurlijke-, cultuurhistorische- en landschappelijke waarden in het gebied en de omgeving betrokken, de (effecten op) waterhuishoudkundige aspecten en de aanwezige infrastructuur alsmede de gebiedsvisies uit het Gebiedsplan;
2. een inrichtingsschets en onderbouwing (projectprofiel): geeft inzicht in en motiveert de configuratie en meerwaarde van nieuw groen en rood. De (on)mogelijkheden voor hergebruik van bebouwing en de eventuele toevoeging van bouwvolume worden nader begrensd en er wordt gemotiveerd aangegeven waarom de nieuwe functies en bebouwing passen binnen de ruimtelijke structuur. Voorwaarde is dat de toevoeging van nieuwe functies en bouwvolume qua uiterlijke verschijningsvorm, aard, schaal en functie passend zijn bij de omgeving en bijdragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
3. een beeldkwaliteitplan (mits relevant): geeft inzicht in de na te streven beeldkwaliteit door onder meer aan te geven op welke ruimtelijke kenmerken van landschap en bebouwing en op welke landschappelijke structuren en elementen moet worden ingespeeld en welke streefbeelden daarbij gelden;
4. uitvoeringsparagraaf: geeft inzicht in de haalbaarheid van het plan (korte termijn) en het continuïteitsperspectief (lange termijn). Wij vragen hierbij tevens aandacht voor de handhaafbaarheid van nieuwe ontwikkelingen alsmede zekerstelling van de te behalen kwaliteitswinst (afrekenbaarheid).

Een gemeente kan slechts gebruik maken van de verruimde gebruiks- en bouwmogelijkheden binnen de bebouwingsconcentraties indien de gemeente over een door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedgekeurde visie beschikt.

Beleidsrichting gemeente:

De beleidslijn biedt de mogelijkheid om ander gebruik en extra bouwvolume in bebouwingsconcentraties toe te staan, mits er sprake is van een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied in brede zin. De provincie gaat uit van rood-voor-groen. De gemeente Steenbergen acht deze ontwikkeling wenselijk.

---

[2] bron: Provinciale nota 'Buitengebied in Ontwikkeling'

Alvorens de bovengenoemde beleidslijn gebruikt kan worden, dient er door de gemeenteraad een visie met betrekking tot rood-voor-groen en bebouwingsconcentraties te worden vastgesteld. Deze visie moet vervolgens door Gedeputeerde Staten worden goedgekeurd. Na de goedkeuring kan met toestemming van de provincie ander gebruik en extra bouwvolume in bebouwingsconcentraties worden toegestaan. De gemeente Steenbergen stelt dan ook, buiten de ontwikkeling van het bestemmingsplan om, een visie op voor bebouwingsconcentraties binnen de gemeente.
De provincie heeft aangegeven dat de gemeente het verlenen van medewerking aan het creëren van rood mag koppelen aan een financiële bijdrage om elders binnen het buitengebied van de gemeente een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren. Verbetering van de kwaliteit van het buitengebied mag natuurlijk ook in de nabijheid van het rood geschieden. Om maatwerk te kunnen leveren wordt er in principe gebruik gemaakt van buitenplanse vrijstellingsprocedures en/of bestemmingsplanherzieningen.
Bovendien wil de gemeente, als het gevolg van de komst van de snelweg (A4), te amoveren woningen elders in bebouwingsconcentraties terugplaatsen.

3.6.3 Beleidslijn Voormalige agrarische bedrijfslocaties in het Buitengebied

In deze beleidslijn wordt een driedeling naar gebieden gehanteerd, te weten:
1. binnen de in 3.6.2 beschreven bebouwingsconcentraties;
2. binnen bebouwingsconcentraties die niet vallen onder een visie zoals omschreven in de voorgaande paragraaf en,
3. het gebied niet gelegen in een bebouwingsconcentratie.

Als algemeen uitgangspunt geldt dat de verruiming van hergebruiksmogelijkheden van VAB's in het buitengebied moet passen binnen de functies die aan het buitengebied worden toebedeeld, te weten landbouw, natuur en recreatie. De hergebruiksmogelijkheden van VAB's in het buitengebied zijn daarom beperkt. Bovendien is hergebruik slechts mogelijk op locaties waarvan de agrarische bestemming niet kan worden gehandhaafd.

Gezien het Streekplan en de "Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling" zijn er met name mogelijkheden voor: het hergebruik van een voormalige agrarische bedrijfslocatie door een burger, de vestiging van agrarisch verwante bedrijven/agrarisch-technische hulpbedrijven, de vestiging van andere niet aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid, recreatie en toerisme, opslagactiviteiten, het hergebruik van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing voor wonen en paardenhouderijen. In alle gevallen moet er een bijdrage worden geleverd aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Vanuit de ontsteningsdoelstelling voor het buitengebied is het uitgangspunt dat niet meer in gebruik zijnde agrarische bebouwing, zonder cultuurhistorische waarde, wordt gesloopt. Dit om oneigenlijk gebruik en verval van resterende bebouwing te voorkomen.

In de "Beleidsnota Buitengebied in Ontwikkeling" wordt specifiek ingegaan op de onderstaande vormen van hergebruik, zijnde:
1. Recreatie en toerisme;
2. Cultuurhistorisch waardevolle bebouwing;
3. Opslag.

ad 1. Over recreatie en toerisme als hergebruiksvorm zegt de provincie het volgende:
"Recreatie en toerisme[3] worden beschouwd als nevengeschikte activiteiten in het buitengebied, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid van het platteland. Naast de ontwikkeling van aan het buitengebied gebonden toerisme en recreatie, is hergebruik van VAB's toegestaan voor overige recreatieve voorzieningen. Voorwaarde is dat een verdere recreatieve ontwikkeling past binnen de visie zoals neergelegd in de gebieds- en reconstructieplannen, dat de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt[4] en dat de aanwezige waarden niet worden aangetast en worden versterkt."
Daarnaast moet de toeristisch en recreatieve voorziening passen binnen het draagvlak van het gebied en qua schaal inpasbaar zijn in de regio.

ad 2. Ten einde het behoud van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing te waarborgen is het toegestaan om hierin één burgerwoning te vestigen. Als uitzondering kan het vestigen van twee woningen toegestaan worden. Voorwaarde hierbij is dat het gaat om splitsing en dat het behoud van het cultuurhistorische pand anderszins niet mogelijk is. Uiteraard mogen hierbij de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet beperkt worden en dient er sprake te zijn van een goed woonmilieu.

ad 3. In de beleidslijn wordt het volgende gezegd over opslag:
"Hergebruik van VAB's in het buitengebied ten behoeve van statische opslagactiviteiten is toegestaan, buiten de locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven[5] en buiten de locaties waar sloop van bedrijfsgebouwen heeft plaatsgevonden met gebruikmaking van de Regeling Beëindiging Veehouderij (RBV) en regeling 'ruimte-voor-ruimte', mits:

---

[3] Hieronder zijn manages niet begrepen
[4] Hieruit volgt dat de ontwikkeling van recreatie in landbouwontwikkelingsgebied niet mogelijk is.
[5] Hieruit volgt dat de ontwikkeling van opslagactiviteiten in landbouwontwikkelingsgebied in beginsel niet mogelijk is.

- er geen afbreuk wordt gedaan aan de natuurlijke-, landschappelijke- en cultuurhistorisch waardevolle kwaliteiten en het hergebruik gepaard gaat met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
- de VAB niet is gelegen in de GHS-natuur;
- opslag die ten dienste staat van een elders gevestigd niet-agrarisch bedrijf is uitgesloten;
- alleen opslag van naar hun aard statische goederen[6] is toegestaan;
- de opslag beperkt blijft tot maximaal 1000 m^2 per (voormalig) bouwblok;
- er geen buitenopslag plaats vindt;
- de effecten op de mobiliteit beperkt zijn (geen onevenredige verkeersaantrekkende werking);
- detailhandel is uitgesloten;
- de overige bedrijfsbebouwing zonder cultuurhistorische waarden, wordt gesloopt.[7]"

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen en indien het een meerwaarde heeft, wordt dit onderwerp eveneens in de gemeentelijke visie voor Buitengebied in Ontwikkeling opgenomen.

3.6.4 Beleidslijn Paardenhouderijen

De provincie stelt het volgende over paardenhouderijen:
"De ontwikkeling van paardenhouderijen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de vitaliteit van het platteland. Er kunnen echter ook nadelen kleven aan deze ontwikkeling vanwege de noodzaak van het oprichten van grote rijhallen die een bepaalde uitstraling op de landelijke omgeving met zich brengen. Naast de visuele uitstraling van grootschalige rijhallen speelt bij de planologische beoordeling in het bijzonder de publieks- en verkeersaantrekkende werking van sommige paardenhouderijen een rol.
Paardenhouderijen kennen een grote verscheidenheid aan bedrijfsvormen, al dan niet gemengd. Zo kan een paardenfokkerij worden beschouwd als een agrarisch bedrijf, indien het fokken van paarden hoofdonderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering. Voorts zijn er paardenhouderijen waarbij de nadruk ligt op het africhten van paarden, en zijn er paardentransportbedrijven, paardenhandelsbedrijven en paardenpensions. Tot slot zijn er op het publiek gerichte paardenhouderijen, zoals maneges.

[6] Onder opslag van naar hun aard statische goederen verstaan wij goederen die geen regelmatige verplaatsing behoeven zoals (antieke) auto's, boten, caravans en dergelijke. De opslag mag niet bestemd zijn voor de handel danwel worden opgeslagen voor een elders gevestigd niet-agrarisch bedrijf. Voorkomen moet worden dat er (op termijn) sprake is van een dependance van een niet-agrarisch bedrijf.
[7] Bron: Beleidsnotitie Buitengebied in Ontwikkeling Provincie Noord-Brabant, paragraaf 3.3.

Gelet op de grote diversiteit van de verschillende bedrijfs- en mengvormen oordeelt de provincie dat het feitelijk vrijwel onmogelijk is om een categorisering te hanteren waarbinnen de diverse vormen van paardenhouderijen zijn onder te brengen. Kenmerkend voor alle paardenhouderijen is dat er een bepaalde mate van grondgebondenheid vereist is. Onderscheidend voor de verschillende bedrijfsvormen zijn de omvang van de bebouwing, in het bijzonder de rijhallen, en de publieks- en verkeersaantrekkende werking."

De provincie hanteert de volgende principes om een uitspraak te doen over de aanvaardbaarheid van paardenhouderijen in het buitengebied:

- vestiging in de GHS-natuur is uitgesloten;
- vestiging in de GHS-landbouw is toegestaan, mits het hergebruik zich beperkt tot de voormalige agrarische bedrijfslocatie, de rijhal een oppervlakte heeft van ten hoogste 1.000 m^2 en er geen publieks- en/of verkeersaantrekkende voorzieningen worden gebouwd en/of aangelegd[8];
- in geval van vestiging in de AHS en in bebouwingsconcentraties kan bij gebleken noodzaak de voormalige agrarische bedrijfslocatie uitgebreid worden tot een maximum van 1,5 hectare;
- de vestiging van paardenhouderijen met publieks- en/of verkeersaantrekkende voorzieningen (maneges e.d.) dient bij voorkeur plaats te vinden binnen bebouwingsconcentraties[9];
- paardenbakken moeten binnen het bouwblok worden opgericht;
- bij afweging van een voorgenomen vestiging dienen zich geen overwegende bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard voor te doen;
- er wordt zorggedragen voor een goede landschappelijke inpassing;
- overtollige bebouwing wordt gesloopt, behoudens voor zover deze cultuurhistorische waarden bezit.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen. Een paardenhouderij wordt tevens op een agrarisch bouwblok als neventak toegestaan (niet zijnde manege).

3.6.5 Beleidslijn Nevenfuncties en Verbrede landbouw

In deze beleidslijn wordt een onderscheid gemaakt in nevenfuncties en vormen van verbrede landouw. De provincie stelt het volgende:

---

[8] bijvoorbeeld manage
[9] het gaat hierbij om bebouwingsconcentraties in algemene zin en niet bebouwingsconcentraties zoals bedoeld in paragraaf 3.5.2

Nevenfuncties
In de huidige agrarische sector is een tendens waar te nemen dat de agrariër naast de uitoefening van het agrarische bedrijf nevenfuncties wil ontplooien, welke niet in directe relatie staan met de bestaande agrarische bedrijfsvoering.

De provincie beoordeelt nevenfuncties als zijnde vervolgfuncties. Hieruit volgt dat alleen functies die ingevolge het Streekplan, en deze beleidsregels, als vervolgfunctie kunnen worden toegelaten, als nevenfunctie kunnen worden ontplooid. De reden voor deze aanpak is gelegen in het feit dat uit de praktijk blijkt dat eenmaal opgestarte nevenfuncties steeds verder worden uitgebouwd tot hoofdfunctie waarna de agrarische activiteiten worden gestaakt. Uit jurisprudentie blijkt dat het moeilijk, zo niet onmogelijk, is om in dergelijke gevallen eenmaal toegelaten nevenfuncties te saneren, zodat er sprake is van voldongen feiten.
Voorbeelden van nevenfuncties die volgens het Streekplan en deze beleidslijn als vervolgfunctie ontwikkeld kunnen worden zijn: recreatieve functies, agrarisch verwante functies, agrarisch technische hulpfuncties en statische binnenopslag [10]. Het bestemmingsplan mag een wijzigingsbevoegdheid bevatten die binnen de gesteld provinciale regels een nevenfunctie omzet naar hoofdfunctie.

Verbrede landbouw
Een specifieke vorm van nevenfuncties betreft de verbrede landbouw. Verbrede landbouw kan gezien worden als 'agrariërs met iets erbij'. De nevenfuncties zijn direct gerelateerd aan het verder in stand te houden agrarische bedrijf; de activiteit hangt samen met de agrarische bedrijfsvoering of staat ten dienste van het bedrijf. Agro-toerisme, waaronder minicampings, agrarisch natuurbeheer, bewerking en waardevermeerdering van ter plaatse geproduceerde producten, de verkoop van streekeigen producten en zorgboerderijen zijn voorbeelden van 'verbrede landbouw'.

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is als specifieke nevenfunctie in beginsel op alle bestaande agrarische bouwblokken toelaatbaar mits de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven niet worden beperkt[11]. De activiteiten mogen geen afbreuk doen aan de aanwezige waarden in het gebied, maar zijn er op gericht de ruimtelijke kwaliteit te versterken.
Daarnaast kunnen functies die volgens het Streekplan en/of deze beleidslijn specifiek in bepaalde gebieden zijn uitgesloten, niet worden opgestart als verbrede landbouwactiviteit. Voorbeelden hiervan zijn het oprichten van een manege in de GHS of detailhandel in producten die niet aan het agrarische bedrijf zijn gerelateerd.

---

[10] Hierbij wordt specifiek gewezen op het algemene uitgangspunt dat deze activiteiten niet ontwikkeld kunnen worden op locaties waarvan de agrarische bestemming kan worden gehandhaafd voor de opvang van te verplaatsen agrarische bedrijven. Hieruit volgt dat de ontwikkeling van nevenfuncties in landbouwontwikkelingsgebieden in beginsel niet mogelijk is.

[11] De ontwikkeling van deze activiteiten in een landbouwontwikkelingsgebied verdient derhalve specifieke aandacht.

Voor het toelaten van verbrede landbouwactiviteiten op het bouwblok dient een passende maximale maatvoering te worden gesteld. Indien de verbrede landbouwactiviteit de hoofdfunctie wordt, past dit immers niet meer binnen de bestemming van het agrarische bedrijf. Een dergelijke omschakeling heeft gevolgen voor de inpasbaarheid van de activiteit in zijn omgeving en de van toepassing zijnde (milieu)wetgeving. Omschakeling naar een hoofdfunctie is alleen mogelijk na wijziging van de bestemming én voor zover de functie past binnen de beleidsuitgangspunten, zoals gesteld in het Streekplan en deze beleidslijn. Denk bijvoorbeeld aan de uitgroei van agro-toerisme naar een recreatief bedrijf.

Voor de verkoop van ter plaatse vervaardigde producten is een maximale bedrijfsvloeroppervlakte van circa 100 m2 in het algemeen voldoende. Voorkomen moet worden dat het agrarisch bouwblok ten behoeve van de verwante activiteit uitgebreid moet worden.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen.

3.7 Niet-agrarische bedrijven

3.7.1 Bestaande Bedrijven

Het standpunt van de provincie is dat bedrijven, die niet functioneel aan het buitengebied gebonden zijn, in beginsel moeten worden geweerd uit het buitengebied. Het oprichten van nieuwe niet-agrarische bedrijven is daardoor uitgesloten[12]. Het streven ten aanzien van bestaande niet-agrarische bedrijven in het buitengebied, is gericht op verplaatsing naar een bedrijventerrein. Voor de verplaatsing of de sanering van bestaande situaties staan echter onvoldoende financiële middelen ter beschikking. Derhalve zullen alle niet-agrarische bedrijven afzonderlijk bekeken moeten worden of een positieve bestemming mogelijk is.

In de Handleiding bestemmingsplan buitengebied wordt een aantal aanvullende voorwaarden opgesomd die de Provincie Noord-Brabant hanteert bij het beoordelen van toelaatbaarheid van uitbreiding van bedrijvigheid:
- de uitbreiding moet noodzakelijk zijn voor de continuïteit van het bedrijf;
- een beperkte uitbreiding van de bestaande bebouwde oppervlakte tot een in het plan aan te geven maximum (circa 10-15%);
- de uitbreiding van bedrijfsactiviteiten mag geen onevenredige (milieu)hinder voor de omliggende functies en waarden opleveren en mag geen onevenredige afbreuk doen aan het karakter van de omgeving;

[12] Anders dan onder de beleidsregels van 'Buitengebied in Ontwikkeling' en VAB

- het gebruik mag geen nadelige invloed hebben op de afwikkeling van het verkeer en/of mag niet leiden tot een onaanvaardbare parkeerdruk;
- bedrijfsactiviteiten mogen geen publieksgericht karakter hebben;
- detailhandel is alleen toegestaan als ondergeschikte nevenactiviteit bij het aldaar aanwezige bedrijf of beroep.

Een optimale bedrijfsvoering maakt vaak uitbreiding van het bedrijf (i.c. de gebouwen) noodzakelijk. De vraag is of die uitbreiding, in welke mate en onder welke voorwaarden, mogelijk moet zijn op de bestaande locatie in het buitengebied. Er zal een afweging gemaakt moeten worden tussen het bedrijfsbelang en het behoud van ruimtelijke en milieukwaliteit.

De provincie hanteert voor agrarisch technische hulpbedrijven en agrarisch verwante bedrijven, maximaal 25% uitbreidingsruimte. Overige niet aan het buitengebied gebonden bedrijven mogen maximaal 15% uitbreidingsruimte krijgen.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen.
Echter er wordt in het bestemmingsplan opgenomen dat het bouwblok, rekening houdende met de in het Streekplan opgenomen percentages, niet groter dan 1,5 hectare mag worden. Voor individuele bedrijven die hun bouwblok tot boven deze maat willen vergroten, kan indien een dergelijke uitbreiding aanvaardbaar wordt geacht, buiten het bestemmingsplan om maatwerk worden geleverd.

3.7.2 Omschakeling niet-agrarische bedrijven

Het is uiteraard ook mogelijk dat een niet-agrarisch bedrijf stopt met zijn bedrijfsvoering of zijn bedrijfsactiviteiten wil wijzigen. De vraag is hoe hiermee om gegaan moet worden. Is het toegestaan om het bestaande bedrijfstype te wijzigen in een nieuw te vestigen bedrijf? Zo ja, moet de milieubelasting van het nieuw te vestigen bedrijf (t.o.v. het bestaande bedrijf) naar aard en omvang lager zijn, of mag deze gelijk blijven of zelfs toenemen? Indien de wijziging van het bedrijfstype is toegestaan moet er dan nog voldaan worden aan aanvullende voorwaarden?

Beleidsrichting gemeente:
Omschakeling van bedrijfsactiviteiten wordt mogelijk gemaakt door middel van een vrijstellingsbevoegdheid. Toename van de milieubelasting dient uit te blijven.

3.8 Verblijfsruimte tijdelijke medewerkers

Het bieden van tijdelijke woonruimte voor tijdelijke buitenlandse werknemers bij agrarische bedrijven speelt steeds meer. Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE) heeft de nota 'Tijdelijk (werken en) wonen' opgesteld. In eerste instantie was deze nota uitsluitend bedoeld voor de gemeenten vallend onder het SRE. Inmiddels wordt deze nota door meer gemeenten gehanteerd. De nota beoogt inzichtelijk te maken hoe en wat geregeld kan worden via het ruimtelijk spoor. Voor de geboden mogelijkheden geldt dat ze niet rechtstreeks mogelijk gemaakt kunnen worden. Een aanvullende procedure is altijd noodzakelijk. Het kan hierbij in het kader van het bestemmingsplan buitengebied gaan om vrijstellings- en wijzigingsbevoegdheden.

Als eerste wordt het begrip 'tijdelijk' gedefinieerd. Onder tijdelijke huisvesting van een werknemer wordt verstaan: maximaal 6 maanden.

Structureel (langer dan tijdelijk)
Structurele huisvestingsvormen in het buitengebied zijn ongewenst. Wel worden er mogelijkheden gezien in onderbouwde bebouwingsconcentraties zoals bedoeld in de nota 'Buitengebied in Ontwikkeling'.
De structurele huisvesting moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de logiesgebouwen (kan VAB zijn) dienen binnen bestaande kernen gerealiseerd te worden en tevens aan te sluiten op een daartoe geschikte ontsluitingsstructuur;
- er dienen vooraf duidelijke afspraken gemaakt te worden over het beheer tussen de gemeente en de verhuurder (privaatrecht);
- de nieuwe functie mag geen belemmering vormen voor omliggende functies en er dienen voldoende garanties te zijn voor een goed woonmilieu;
- er dient sprake te zijn van gebruik door personen die elders hun hoofdverblijf hebben.

Tijdelijk (gedurende maximaal 6 maanden per jaar)
Tijdelijke huisvesting voor tijdelijke werknemers zijn in de volgende vormen niet toegestaan:

- wooneenheden in gebouwencomplexen of grotere gebouwen in het buitengebied;
- huisvesting op vakantieparken en campings;
- tenten en/of (toer)caravans op het eigen bedrijf.

Voor alle toelaatbare voorzieningen geldt dat aangetoond moet worden dat de voorziening nodig is ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering en er een noodzaak bestaat om in de piekperiode te voorzien in een passend onderdak op het eigen bedrijf. In het geval van meer permanente oplossingen op het eigen

bedrijf dan is een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant vereist.

Dit gezegd hebbende zijn wel toegestaan:
- huisvesting in bestaande complexen als kloosters en asielzoekerscentra, alleen als de oorspronkelijke bestemming ook huisvesting was;
- huisvesting op eigen bedrijf door verbouwen eigen bedrijfsgebouw;
- huisvesting op eigen bedrijf door het bieden van logies in de eigen bedrijfswoning;
- stacaravans en/of woonunits op eigen bedrijf.

Om dergelijke mogelijkheden toe te staan wordt wel geadviseerd om de bouwverordening dusdanig aan te passen dat de gemeente een gebruiksvergunning moet afgeven.

Beleidsrichting gemeente:
In afwijking van het provinciale beleid is de gemeente voornemens de huisvesting van tijdelijke buitenlandse werknemers op het agrarisch bedrijf gedurende een langere periode dan de nu maximaal zes maanden toegestane periode mogelijk maken, mits de noodzaak voor de agrarische bedrijfsvoering kan worden aangetoond. Een agrariër mag enkel zijn eigen tijdelijke buitenlandse werknemers huisvesten. Voor overige mogelijkheden wordt het provinciale beleid gevolgd.

3.9 Burgerwoningen

3.9.1 Bestaande woningen

In het plangebied zijn diverse burgerwoningen aanwezig. Deze woningen zijn niet functioneel aan het buitengebied verbonden. Voortzetting van de legale burgerwoning wordt in het algemeen aanvaardbaar geacht. Wel kunnen voorwaarden worden gesteld over nieuwbouw en uitbreiding van bestaande woningen om verstening van het buitengebied tegen te gaan.
Aangezien burgerwoningen niet functioneel aan het buitengebied zijn gebonden, is nieuwbouw van burgerwoningen in het buitengebied niet toegestaan. Uitzonderingen hierop zijn nieuwe woningen in het kader van ruimte-voor-ruimte, het VAB-beleid en de nota Buitengebied in Ontwikkeling.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen.

3.9.2 Splitsing van voormalige boerderijen

Het splitsen van voormalige boerderijen in meerdere woningen kan bijdragen aan het behoud van waardevolle panden in het buitengebied (bijvoorbeeld langgevelboerderijen). Een gevaar is echter dat boerderijsplitsing extra bebouwing in het buitengebied tot gevolg heeft. Bovendien gaat woningsplitsing ten koste van het bouwcontingent in de kernen.

De provincie staat het opsplitsen uitsluitend toe, indien er sprake is van het behoud van cultuurhistorisch waardevolle panden. Hiervoor is in de nota 'Buitengebied in Ontwikkeling' een mogelijkheid ingebouwd.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen. Het behouden/beschermen van cultuurhistorisch waardevolle panden wordt wenselijk geacht.

3.9.3 Splitsing bedrijfswoning van bedrijfsgebouwen

Het komt in het buitengebied (steeds meer) voor, dat de bedrijfswoning apart van de bedrijfsgebouwen worden verkocht aan burgers. De bedrijfsgebouwen blijven dan in agrarisch gebruik en de kans bestaat, dat de (nieuwe) agrariër op den duur weer om een bedrijfswoning vraagt. Indien hieraan wordt meegewerkt, dan betekent dit een toename van de verstening van het buitengebied. Bovendien kan de aldus ontstane burgerwoning mogelijk een milieuhygiënische belemmering voor de agrarische sector betekenen.

Beleidsrichting gemeente:
De gemeente Steenbergen wil voorkomen dat als gevolg van de afsplitsing van de bedrijfswoning van bedrijfsgebouwen een extra woning aan het buitengebied kan worden toegevoegd.

3.9.4 Aan huis gebonden beroepen

Onder de 'aan huis gebonden beroepen' wordt in de Handleiding bestemmingsplan buitengebied (Provincie Noord-Brabant) verstaan: het uitoefenen van een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen beroep. Detailhandel is alleen toegestaan als ondergeschikte nevenactiviteit bij bedoelde vormen van aan huis gebonden dienstverlening.
De vraag is of het gebruik van woningen voor aan huis gebonden beroepen uitsluitend beperkt moet blijven tot burgerwoningen. Of moet dit gebruik ook in agrarische en niet agrarische bedrijfswoningen toegestaan worden? Indien deze 'aan huis

gebonden beroepen' acceptabel worden geacht, moet er dan nog voldaan worden aan een aantal aanvullende voorwaarden?

Beleidsrichting gemeente:
Een aan huis gebonden beroep moet zowel bij een burgerwoning als bij een bedrijfswoning worden toegestaan.

3.10 Panden met cultuurhistorische waarden

In veel gevallen zijn er binnen het grondgebied van een gemeente panden of bouwwerken aan te wijzen die een cultuurhistorische waarden vertegenwoordigen. Het gaat hierbij om bouwwerken die niet aangewezen zijn als rijks- of gemeentelijk monument.
In overweging kan worden genomen om deze panden te beschermen. Mogelijkheden hiervoor zijn het opnemen van een aanlegvergunning voor het slopen van deze panden, of het verbouwen van deze panden aan een vrijstelling koppelen.

Beleidsrichting gemeente:
Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch waardevolle panden zullen worden aangeduid op de plankaart. Bovendien wordt het geheel of gedeeltelijk slopen van een cultuurhistorisch waardevol pand middels een aanlegvergunningstelsel gereguleerd. Rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten worden respectievelijk via de Monumentenwet 1988 en de gemeentelijke monumentenverordening beschermd.

3.11 Mantelzorg

Mantelzorg mag, gezien het provinciale beleid, geboden worden in een zelfstandige woonvorm bij een woning[13]. Gedeputeerde Staten hebben hiervoor een voorbeeldregeling (vrijstelling) opgesteld. Deze regeling maakt het mogelijk om een bijgebouw, zoals garage of schuur, te gebruiken als tijdelijke woonruimte. Deze zogenaamde 'afhankelijke woonruimte' moet dienen voor de opvang van iemand met een aantoonbare vraag naar verzorging.
Verder worden voorwaarden gesteld aan de omvang en ligging van het bijgebouw. Bovendien dient een zorgvuldige belangenafweging plaats te vinden (omgeving, veiligheid en milieu).

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen. De voorbeeldregeling zal worden gehanteerd.

[13] Een woning kan zowel een burger- als een bedrijfswoning zijn.

3.12 Recreatie

3.12.1 Bestaande en nieuwe recreatiebedrijven / functies[14]

In het Streekplan "Brabant in Balans" worden toerisme en recreatie gezien als nevengeschikte activiteiten in het buitengebied, die een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van het platteland. Kansen voor de realisering van een goed toeristisch-recreatief product moeten dan ook optimaal worden benut. De mogelijkheden zijn echter wel sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van een gebied. Behoud en versterking van de kwaliteit van bestaande voorzieningen staan bovenaan.

In het bestemmingsplan voor het buitengebied moet vastgelegd worden hoe omgegaan wordt met de aanwezige recreatiebedrijven en de recreatieve functies. Krijgen deze recreatieve voorzieningen nog verdere ontwikkelingsmogelijkheden in areaal (ruimtebeslag)? Of wordt alleen de mogelijkheid geboden tot uitbreiding van de gebouwde voorzieningen (indien aanwezig)? Indien uitbreidingsmogelijkheden aanvaardbaar worden geacht, wat zijn dan de aanvullende voorwaarden en wat is de maximale ontwikkelingsruimte?
Daarnaast is het van belang te bepalen hoe om te gaan met eventuele aanvragen voor nieuwe recreatiebedrijven of -voorzieningen. Moet het bestemmingsplan de mogelijkheid bieden voor de nieuwvestiging van recreatieve voorzieningen, bijvoorbeeld als het een duidelijke aanvulling betreft op het huidige aanbod? Moet het bestemmingsplan nieuwe mogelijkheden bieden voor zowel dagrecreatieve als verblijfsrecreatieve voorzieningen?
Indien de mogelijkheid voor nieuwvestiging van recreatieve voorzieningen wordt geboden wat zijn dan de criteria en maximale ontwikkelingsmogelijkheden?

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het provinciale beleid volgen. Ten behoeve van de ontwikkeling van dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen wordt er een procedure buiten het bestemmingsplan om gehanteerd. Hier is maatwerk vereist.

3.12.2 Kleinschalig kamperen

In gebieden waar de agrarische betekenis terugloopt, of waar men streeft naar extensivering van het agrarisch gebruik wordt recreatie wel eens gezien als de 'economische vervanger' van de landbouw. Het effect hiervan zal voor de agrarische bedrijven echter maar zeer beperkt zijn. Het zal slechts voor een klein aantal boeren mogelijk zijn om werkelijk een aanvullend inkomen uit recreatieactiviteiten te halen. Niettemin kunnen nieuwe recreatieve voorzieningen een welkome aanvulling

[14] Hierbij gaat het niet om nieuwe recreatieve functies in het kader van VAB. Hier gaat het om volledige nieuwvestiging.

zijn op het huidige aanbod en een versterking betekenen voor de recreatieve structuur van de gemeente.

Het kleinschalig kamperen heeft een bijzondere relatie met het bestemmingsplan. Volgens de Wet op de Openluchtrecreatie (WOR) moet het bestemmingsplan zich uitspreken over de toelaatbaarheid van het kleinschalig kamperen. Als het bestemmingsplan er zich niet tegen verzet, dan is dit in beginsel toegestaan.
Kleinschalig kamperen is overigens niet expliciet gekoppeld aan agrarische bedrijven.
De ministerraad heeft er medio 2004 mee ingestemd dat de WOR zal worden ingetrokken. De intrekking zal gefaseerd plaatsvinden. Met name het stelsel van vergunningen, vrijstellingen en ontheffingen voor kampeerterreinen zal niet meteen vervallen. Zo heeft de gemeente de tijd om na te gaan of door het vervallen van de WOR aanpassingen van bestemmingsplannen en/of gemeentelijke verordeningen nodig zijn.
Zolang het WOR-vergunningenstelsel nog van toepassing is, is de ruimte die de wet voor kleinschalig kamperen biedt vergroot. De gemeente mag toestaan dat kleinschalige kampeerterreinen gedurende het hele kampeerseizoen, de periode van 15 maart tot en met 31 oktober, plaats bieden aan 15 kampeermiddelen in plaats van 10. Tevens geldt er een ministerieel gedoogbesluit dat het mogelijk maakt dat gemeenten per direct de beoogde uitbreiding kunnen gedogen.
Zolang de WOR nog van kracht is kan en mag het bestemmingsplan niet in de plaats treden van deze wet. Het is echter wel verstandig om alvast na te denken over hoe een vervangende regeling in elkaar gestoken moet worden. Moet het bestemmingsplan eenzelfde regeling opnemen of moet op basis van ervaring met de WOR een andere regeling worden opgesteld?

Beleidsrichting gemeente:
Er worden middels een binnenplanse vrijstellingsprocedure maximaal 15 kampeerplaatsen toegelaten. Een minicamping wordt als nevenfunctie aanvaardbaar geacht op en/of bij een agrarisch bouwblok. Een voorwaarde hierbij is dat deze wel landschappelijk wordt ingepast. Op of bij een VAB of een woondoeleindenbestemming wordt kleinschalig kamperen eveneens, indien landschappelijk ingepast, mogelijk gemaakt. Het huisvesten van tijdelijke werknemers dient te worden voorkomen.

3.13 Milieu

De rol die de gemeente in het bestemmingsplan kan spelen in de aanpak van de milieuproblematiek is beperkt. Hieronder wordt aangegeven waar aanvullend op het rijks- en provinciaal beleid een gemeentelijke ruimtelijke beleidslijn wordt gevolgd.

3.13.1 Verdroging

Het water- en verdrogingsbeleid wordt primair gezien als taak van het waterschap. Bij nieuwe ontwikkelingen en/of uit te voeren werkzaamheden in het landelijk gebied vormt het beleid van het waterschap een belangrijk uitgangspunt.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het beleid van het waterschap volgen. Indien vereist worden er planologische maatregelen getroffen.

3.13.2 Vermesting

Omdat de vermestingsproblematiek met name gerelateerd is aan de waterhuishouding, geldt ook hier dat de taken op dit gebied vooral gezien worden als het werkterrein van de waterbeheerder.

Beleidsrichting gemeente:
Inzake dit onderwerp wil de gemeente het beleid van het waterschap volgen. Indien vereist, worden er planologische maatregelen getroffen.

3.13.3 Verspreiding

De verspreidingsproblematiek speelt in het buitengebied onder andere met betrekking tot water, landbouw, recreatie en wonen. Een zeer groot aantal milieugevaarlijke stoffen wordt verspreid in het milieu. Sommige stoffen zijn al in kleine concentraties zeer giftig of zijn slecht afbreekbaar. Belangrijke milieugevaarlijke stoffen zijn zware metalen, gewasbeschermingsmiddelen en organische stoffen. De gemeente, het waterschap en de diverse gebruikers van het buitengebied hebben allen hun eigen verantwoordelijkheid.

Beleidsrichting gemeente:
Het tegengaan van verspreiding dient niet via het bestemmingsplan te worden geregeld.

3.13.4 Geluid

In het bestemmingsplan zullen rond verstoringsbronnen zoals verkeerswegen en bedrijven de geluids- en milieucontouren gerespecteerd worden. Deze contouren beschermen enerzijds 'de buitenwereld' tegen de overlast die de verstoringsbronnen leveren. Anderzijds voorkomen ze, dat bijvoorbeeld bedrijven belemmerd worden in hun functioneren doordat verstoringsgevoelige activiteiten gevestigd worden binnen deze contouren. Binnen het plangebied zijn drie geluidzoneringsplichtige inrichtingen gelegen, die met een zone op de plankaart zullen worden opgenomen.

Het betreft scheepswerf Jooren, werkschip Zorg en Vlijt van Van Berchum en van Schellevis beton.

In de Wet geluidhinder (op 1 januari 2007 in werking getreden) is bepaald, dat vaststelling of herziening van een bestemmingsplan gepaard dient te gaan met het uitvoeren van een akoestisch onderzoek naar verkeerslawaai, indien binnen het plan nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen worden geprojecteerd (agrarische bedrijfswoningen, boerderijsplitsing e.d.). Aangezien dit in beginsel overal kan plaatsvinden, dient het akoestisch onderzoek voor het gehele plangebied (lees: voor alle wegen) uitgevoerd te worden. Vanuit de Wet geluidhinder geldt, dat voor agrarische bedrijfswoningen of boerderijsplitsing sprake is van een 'nieuwe' situatie.

Beleidsrichting gemeente:
De gemeente wil conform de Wet geluidhinder handelen.

3.13.5 Windturbines

De problematiek van de CO^2-uitstoot (klimaatverandering) is voor de rijksoverheid aanleiding om initiatieven tot energiebesparing en duurzame energieopwekking te stimuleren. Onder invloed van subsidieregelingen e.d. worden duurzame opties als de teelt van energieleverende gewassen en windenergie in toenemende mate rendabel. Voor de toekomst mag derhalve een toename van energie-initiatieven in het buitengebied verwacht worden, zowel van de zijde van particulieren, ontwikkelaars en energiebedrijven, als van overheden. Deze initiatieven kunnen om meer redenen dan alleen uit energieoogpunt interessant zijn. Te denken valt aan het oprichten van bijvoorbeeld windmolens als kostendragers voor plattelandsvernieuwing.

De rijksoverheid streeft naar vergroting van het aandeel windenergie in de totale energielevering. Daarvoor heeft zij in de 'windprovincies' een doelstelling neergelegd; in die provincies wordt nu gezocht naar geschikte locaties voor individuele windturbines en windmolenparken. De provincie Noord-Brabant ziet de windturbines graag geplaatst in clusters van minimaal 3 turbines en niet als individuele turbines verspreid over een groter gebied. Volgens de provinciale nota 'Brabant voor de wind, Uitvoeringsnota Windenergie Noord-Brabant 2003-2006' is een groot deel van het plangebied potentieel geschikt voor windturbines.

Beleidsrichting gemeente:
Met betrekking tot het plangebied heeft de gemeenteraad in het verleden besloten dat de plaatsing van windturbines in onder andere parken en lijnopstellingen niet wenselijk wordt geacht. Deze bouwwerken tasten de waardevolle openheid van het landschap op een onaanvaardbare wijze aan. Met betrekking tot solitaire windturbines op een (agrarische) bouwblok geldt een soortgelijk beleid. In het bestem-

mingsplan "Buitengebied Dinteloord" wordt de realisatie van nieuwe windturbines niet mogelijk gemaakt.

3.13.6 Antennebeleid

Nota Nationaal Antennebeleid
Op 8 december 2000 is door het kabinet de Nota Nationaal Antennebeleid vastgesteld. In de nota wordt ingegaan op de implementatie van nieuwe draadloze ontwikkelingen (met name voor GSM en UMTS). De doelstelling van het beleid is om binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid voldoende ruimte voor antenne opstelpunten te kunnen krijgen. Het antennebeleid stuurt op relaties in de primaire 'driehoeksverhouding' tussen de rijksoverheid, de medeoverheden en de netwerkoperators.

Provinciaal beleid volgens het Streekplan
Het Streekplan van de provincie Noord-Brabant is onder meer gericht op het vrijwaren van niet aan het buitengebied gebonden functies. Dat betekent, dat een verdere verstening van het buitengebied wordt tegengegaan. Onder verstening wordt ook 'vermasting' verstaan. In het Streekplan is verder 'zuinig ruimtegebruik' één van de vijf leidende principes van het provinciaal ruimtelijk beleid. Gezien het provinciale beleid zijn op de navolgende locaties antennemasten planologisch onaanvaardbaar:
- open gebieden, beekdalen, natuurgebieden, bosgebieden en cultuurhistorisch waardevolle gebieden;
- in de directe nabijheid van waardevolle bebouwing en bouwwerken die vanuit het beleid bescherming genieten (zoals beschermde dorpsgezichten en monumenten);
- in stiltegebieden.

Ten einde antennemasten landschappelijke in te kunnen passen, kan volgens de provincie aan de volgende voorkeursvolgorde worden gedacht:
- in de onmiddellijke nabijheid van hoge gebouwen en bouwwerken (o.a. hoogspanningsmasten);
- op bedrijventerreinen;
- aan grote infrastructuurlijnen.

Wet- en regelgeving
Gezien de Woningwet zijn de meeste antennes tot 5 meter bouwvergunningsvrij. Hogere antennes behoeven een bouwvergunning en moeten dan ook aan de vereisten genoemd in het bestemmingsplan voldoen. Indien er op grond van het vigerende bestemmingsplan geen medewerking aan een bouwplan kan worden verleend, dan moet er worden beoordeeld of er een buitenplanse vrijstelling van het bestemmingsplan voor het bouwen van een antenne (-installatie) kan worden verleend.

Beleidsrichting gemeente:
Er wordt geen binnenplanse vrijstellingsprocedure voor het plaatsen van antennemasten ten behoeve GSM en UMTS opgenomen in het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord".

3.13.7 Biovergistingsinstallaties

Er is gebleken dat er bij gemeentes behoefte bestaat aan het oprichten van biovergistingsinstallaties en soortgelijke installaties.

Een biovergistingsinstallatie zet energiegewassen, zoals maïs, om in elektrische en thermische energie. De overgebleven elektrische energie wordt als groene stroom aangeboden.

Voor bovengenoemde installaties heeft de provincie nog geen concreet beleid geformuleerd. Zij heeft lange tijd het standpunt ingenomen dat biomassavergisting gezien diende te worden als een niet aan het buitengebied gebonden bedrijfsmatige activiteit. Met andere woorden: deze bedrijfsmatige activiteiten horen niet in het buitengebied, maar op een bedrijventerrein thuis. Echter, inmiddels heeft ze in haar regeling "Categorieën van gevallen ex artikel 19, lid 2, WRO Provincie Noord-Brabant 2006" opgenomen dat er op grond van artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening een vrijstelling van het bestemmingsplan kan worden verleend voor het realiseren van biogasinstallaties/co-vergistingsinstallaties voor mest binnen het bouwblok van een bestaand agrarisch bedrijf tot een totale capaciteit (mest en co-producten samen) van maximaal 25.000 ton op jaarbasis. Uit de toelichting behorende bij de lijst van de provincie blijkt dat het om een nevenfunctie (nevenactiviteiten: het ontplooien van activiteiten op een agrarisch bouwblok die niet rechtstreeks de uitoefening van de agrarische bedrijfsvoering betreffen) dient te gaan. De uitoefening van het agrarisch bedrijf (conform het Streekplan is een agrarisch bedrijf een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en of het houden van dieren) dient de hoofdfunctie te blijven.

Indien er niet op grond van artikel 19 lid 2 WRO een vrijstelling van het bestemmingsplan kan worden verleend, dan is het afhankelijk van de omvang van een installatie en van de andere aanwezige bedrijfsmatige activiteiten of er gezien het provinciale beleid wel of geen medewerking aan het oprichten van biovergistingsinstallaties en soortgelijke installaties in het buitengebied kan worden verleend. In deze gevallen dient de volgende vraag te worden beantwoord: is er sprake van een niet aan het buitengebied gebonden activiteit of van een agrarisch verbrede activiteit?

Beleidsrichting gemeente:
In het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord" geen ruimte voor de oprichting van biomassavergistingsinstallaties en soortgelijke installaties bieden.
Het buitengebied van Dinteloord wordt gekenmerkt door haar openheid. Het is niet gewenst om verspreid door het buitengebied heen op (agrarische) bouwblokken biovergistingsinstallaties en soortgelijke installaties op te laten richten. Qua uitstraling passen de installaties niet in het open buitengebied. Er dient ten behoeve van een installatie hoge bebouwing en veel bebouwing te worden gerealiseerd. Bovendien neemt een dergelijke installatie qua oppervlakte veel ruimte in beslag (als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf ongeveer een half bouwblok). Eveneens brengt de realisatie van de installaties een groot aantal verkeersbewegingen (met name van vrachtwagens) met zich mee. Niet elke locatie in het buitengebied leent zich hier goed voor. Immers, een groot gedeelte van het buitengebied wordt benut voor extensieve recreatie (wandelen, fietsen, etc.) en de openbare infrastructurele voorzieningen in het buitengebied zijn niet berekend op de extra verkeersbewegingen van (zwaar) vrachtverkeer.